

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.66/2023/14.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. május 3.
Az ügy tárgya: lopás büntette
Terhelt: II. rendű
Elsőfok: Hajdúböszörményi Járásbíróság, 5.Bpk.71/2022/4.,
büntetővégzés, tárgyalás mellőzésével, 2022. június 20. (jogerő: 2022. július 12.)
Másodfok: -
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette miatt I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálván a Hajdúböszörményi Járásbíróság 5.Bpk.71/2022/4. számú büntetővégzését a II. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] **I.** A Hajdúböszörményi Járásbíróság a 2022. június 20-án meghozott 5.Bpk.71/2022/4. számú büntetővégzésével 3 rendbeli, társtettesként elkövetett lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont] miatt a II. rendű terhelttel szemben halmazati büntetésként 1 év 6 hónap, börtönben végrehajtani rendelt, de végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabott ki azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a II. rendű terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] A büntetővégzés a II. rendű terhelte tekintetében – tárgyalás tartására irányuló indítvány hiányában – 2022. július 12-én jogerőre emelkedett.

[3] **II.** 1. A jogerős ügydöntő határozat ellen Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség B.871/2022/1. szám alatt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontjában írt okból, a terhelte terhére.

[4] Indokai szerint a bűnügyi nyilvántartási adatokból kiolvashatóan a Debreceni Járásbíróság a 2020. július 17-én jogerőre emelkedett 13.Bpk.1500/2019/2. számú büntetővégzésével a II. rendű terhelte szemben 10 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabott ki. Következésképp a II. rendű terhelte az indítvánnyal támadott 5.Bpk.71/2022/4. számú büntetővégzéssel elbírált bűncselekményeket e korábban kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének hatálya alatt követte el, így a Hajdúböszörményi Járásbíróság a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontjában írt kizáró ok ellenére függesztette fel vele szemben újra próbaidőre a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását.

[5] E törvénysértés kiküszöbölésére – végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására – azonban a felülvizsgálati eljárás keretében nem látott lehetőséget, ugyanis – egyfelől – a büntetővégzés a Be. 741. § (4) bekezdésében foglaltak folytán nem tartalmazza a büntetőkiszabási tényezőket, másrészt a Be. 741. § (2) bekezdés a) pontjában írt rendelkezések kizárják a végrehajtandó szabadságvesztés büntetővégzés keretében történő kiszabásának lehetőségét.

[6] Kifejtett érvei alapján indítványozta, hogy a Kúria a jogerős büntetővégzést helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra.

[7] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.13/2023/3. számú átiratában a főügyészség felülvizsgálati indítványát fenntartotta.

[8] A főügyészség álláspontját osztva maga is úgy látta, hogy a járásbíróság a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontjában írtak ellenére függesztette fel próbaidőre a II. rendű terhelte szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtását, illetve, hogy a büntetővégzés törvénynek megfelelő megváltoztatására a felülvizsgálati eljárás keretében nincs mód. A rendkívüli jogorvoslati eljárás sem változtat ugyanis azon, hogy a törvénysértő büntetés kiszabására büntetővégzés meghozatala iránti eljárásban került sor, büntetővégzésben pedig végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására nincs törvényes lehetőség.

[9] Mindezek alapján maga is a büntetővégzés hatályon kívül helyezése és a Hajdúböszörményi Járásbíróság új eljárásra utasítása iránt tett indítványt.

[10] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.

[11] 1. A Be. 660. § (1) bekezdése értelmében a Kúria a felülvizsgálati indítványt főszabályként tanácsulésen bírálja el. E főszabály alóli kivételként a Kúria nyilvános ülésen határoz a felülvizsgálati indítvánnyal, ha a terhelte vagy a védő a terhelte terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül ezt indítványozza [Be. 660. § (2) bekezdés a) pont].

[12] E figyelmeztetés után az érintettek nem indítványozták nyilvános ülés kitűzését, ezért a Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsulésen bírálta el.

[13] 2. Az iratokból kitűnően a Hajdúböszörményi Járásbíróság 2022. július 18-án közölte az ügyészséggel a jogerős ügydöntő határozatot, amelyhez képest a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség 2023. január 4-én, azaz a Be. 652. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn belül, ekként joghatályosan nyújtotta be a felülvizsgálati indítványt.

[14] 3. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem

bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[15] A Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását.

[16] A szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el [Btk. 86. § (1) bekezdés c) pont].

[17] Az ügyiratokból és a Kúria által beszerzett határozatkiadmányból kitűnően a Debreceni Járásbíróság a 2020. január 3-án meghozott, és 2020. július 17-én jogerőre emelkedett 13.Bpk.1500/2019/2. számú büntetővégzésével a II. rendű terhelttel szemben jármű önkényes elvételének büntette [Btk. 380. § (1) bekezdés] miatt 10 hónap, börtönben végrehajtani rendelt, de végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabott ki.

[18] A II. rendű terhelt a támadott végzéssel elbírált 3 rendbeli lopás büntetét 2021. július 24-én, 2021. szeptember 11-én és 2021. október 9-én valósította meg, következésképp azokat a 13.Bpk.1500/2019/2. számú büntetővégzéssel kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el, ami a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontja alapján a Hajdúböszörményi Járásbíróság büntetővégzésével kiszabott 1 év 6 hónap szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésének törvényi akadályát képezi.

[19] 4. A törvénysértő büntetés orvoslásának főszabálya a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatása és a törvénynek megfelelő határozat hozatala [Be. 662. § (2) bekezdés c) pont]. Amennyiben azonban a törvénynek megfelelő határozat hozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges, a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja lehetővé teszi a Kúria számára a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság új eljárás lefolytatására való utasítását is.

[20] A Hajdúböszörményi Járásbíróság a fentiek szerint a törvénysértő büntetést büntetővégzéssel szabta ki a II. rendű terhelttel szemben. A törvénnyel összhangban álló végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására azonban büntetővégzésben nem is kerülhetett volna sor [Be. 740. § (2) bekezdés a) pont].

[21] A Be. 662. § (2) bekezdése nem hagy kétséget afelől, hogy a Kúria a felülvizsgálattal támadott határozatot változtathatja meg. Ebből viszont az következik, hogy a rendkívüli jogorvoslattal támadott büntetővégzés perjogi jellege nem változik meg a Kúria döntése kapcsán; vagyis a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására vonatkozó törvényi tilalom a felülvizsgálati eljárásban is érvényesül. A törvénynek megfelelő határozat ezért csak a támadott határozat hatályon kívül helyezését követő megismételt eljárásban hozható [BH 2021.135. (Kúria Bfv.I.1.342/2020/6.)].

[22] A büntetővégzés ráadásul – összhangban a Be. 741. § (4) bekezdésében írt jogszabályi követelményekkel – nem rögzíti a bűnösségi körülményeket, amelyek hiányában a Btk.-ban meghatározott büntetési céloknak megfelelő és a büntetéskiszabási elveket szem előtt tartó büntetés kiszabása sem lehetséges. Következésképpen, a Be. 662. § (2) bekezdés c) pontja szerinti – a törvénynek megfelelő – határozat Kúria általi meghozatala ez okból is elháríthatatlan akadályba ütközik.

[23] IV. 1. A kifejtett érvek mentén a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen – a járásbíróság büntetővégzését a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[24] A Kúria – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezése nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[25] A Kúria a Be. 663. § (3) bekezdése szerinti utasításként írja elő, hogy a Hajdúböszörményi Járásbíróság a Be. Tizennyolcadik Része szerinti megismételt eljárásban, tárgyalás tartása alapján hozza meg ügydöntő határozatát. A megismételt eljárásban – amiként egyetlen büntetőügyben sem – nem mellőzhető a büntetéskiszabás (így a felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatti elkövetés) szempontjából jelentőséggel bíró okiratok (határozatkiadmány, illetve az előzményi ügy iratainak) beszerzése és az ügyiratokhoz csatolása. A Hajdúböszörményi Járásbíróságnak a jogkövetkezmények meghatározása során a Btk. Általános Részének valamennyi rendelkezésére figyelemmel kell lennie, kiemelten szem előtt tartva a Btk. 86. § (1) bekezdésében írt, a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését kizáró okokat.

[26] V. A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. május 3.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.66/2023/14. számú végzése 2023. május 3. napján végleges.

Budapest, 2023. május 3.

Dr. Somogyi Gábor s.k.
a tanács elnöke